

MEZŐBERÉNYI HÍRMONDÓ

KÖZÉLETI LAP (PRÓBASZÁM)

1991 FEBRUÁR

ára: 14,50

Írunk, de mit és hogyan?

Újságot készítünk. Írjuk a cikkeket, tájékoztatunk s közben rájövünk, hatalom van a kezünkben. A nyilvánosság hatalma, amellyel lehet a köz javát szolgálva élni, de félinformációkat, ferdtéseket és rágalmakat közölve visszaélni is.

Jómagam hosszasan elgondolkodtam, mit is tennék, ha a sajtó hatalmával visszaélő, gátlástalan újságíró lennék.

Először is ellenfeleimet fricskáznam végig. Néha egy-egy gúnyos, állításaiban becsületsértő glosszát szentelnék nekik, természetesen megnevezés nélkül, egy esetleges felelősségrevonást elkerülendő. Hiszen tudom, elég néhány jól eltalált, közvetett információval utalni célpontjaimra, s személyükre mindenki egyértelműen ráismer.

Bátran megtámadnám a múlt rendszer jelenleg már senki által nem védett, kiszolgáltatott közkatonáit. Némi közéleti babérba biztosan szert tennék, anélkül, hogy méréségem bármiféle kockázatot rejtene magában.

Ha mindezeket még mindig nem tartanám elegendőnek, újabb s újabb ravaszságokkal állhatnék elő. Ténykedésemhez biztos lelkes segítőkre is lelnék. Hiszen mindenütt, így közöttünk is akadnak alattomos emberek, kik egykori vélt, vagy valós (pld. munkahelyi) sérelmeikért névtelen rágalmazó levelek tucatjaival igyekeznek bosszút állni. Nem lenne más dolgom, mint egy-két ilyen levelet leközoelni. Valószínűleg nem okozna lelkiismeretfurdalást emberek besározása, családok életének feldúlása. Természetesen ekkor is ügyelnék arra: kiszemelt áldozataim nevük említése nélkül is pontosan felismerhetők legyenek.

Lám, néhány sor, és mennyi galádság jutott eszembe. Riasztó, mit meg nem tehet ma bárki, az írott szó erejével, a sajtó hatalmával élve illetve visszaélve, csak a saját jószándékunk, lelkiismeretünk az egyedüli kontroll. Minden egyes betűért, mit papírra vetünk, felelősséggel tartozunk.

Nagyon szeretném, ha a fentebb említett és hozzájuk hasonló gonosz ötletek egy szép napon elfelejtődnének és soha, sehol nem ölteténék testet egy-egy újabb cikkben valamely újság hasábjain.

Bagi József

Tartalomból:

- A második - sikeres - jegyzőválasztás után mit választ Szuromi Andrea? 2. old.
- Ha munkanélküli leszek - mit teszek? 3. old.
- Állnak-e vagy dőlnek intézményeink? 4. old.
- Földkérdés Mezőberényben 8. old.
- Hová tűnt Lenin kezéből a zsíros kenyér? 10. old.

Mezőberény jegyzője: Szuromi Andrea

Összehasonlíthatatlanul nagyobb szakmai múlttal rendelkező ellenfeleit megelőzve -bár nem teljesen váratlanul- lett Mezőberény jegyzője Szuromi Andrea. Bátran elmondhatjuk, hogy városunkban így -legalábbis a hatalom csúcsán-, teljes a rendszerváltás.

Andrea 1965-ben született Püspökladányban. Édesapja műszaki csoportvezető, édesanyja gyógyszerári aszisztens. Egy nővére van, Ibolya, aki szakokleveles gyógyszerész.

Az általános iskola elvégzése után a püspökladányi Karacs Ferenc Gimnázium tanulója volt, 1984-ben érettségizett. Ezt követően a püspökladányi MÁV-nál helyezkedett el, mint bér-számfejtő, majd 1985-től a Városi Tanács titkárságán dolgozott.

1986-ban jelentkezett és felvételt nyert az Államigazgatási Főiskola nappali tagozatára. 1989-ben szerezte meg diplomáját, ezután a mezőberényi Városi Közös Tanácsnál helyezkedett el és jegyzővé történő kinevezéséig itt dolgozott szociális és egészségügyi főelőadóként.

1988-ban ment férjhez. Férje Nagy Zoltán, közgazdász, az Aranykalász Mg.Tsz. üzemgazdasági csoportveztője.

Jegyzővé történt megválasztását követően kb. 2 héttel kerestük föl Andrást a Mezőberényi Hírmondó nevében, Elsősorban munkájáról, elképzeléseiről faggattuk:

M.H. - Számos helyen megpályáztad a jegyzői tisztséget a megyében, a megyén kívül is. Ez komoly ambíciókra vall!

Sz.A. - Amikor ezeket a pályázatokat benyújtottam, Mezőberényben még nem alakult meg a képviselőtestület, senki sem tudta ki lesz a polgármester. Azt tudtam, ha Szűcs Lajos, volt tanácselnök kerül megválasztásra, nekem itt Mezőberényben -felsőfokú végzettségem ellenére-, nem sok babér teremhet. Jónéhány kérdésben alapvetően más elképzeléseket vallunk, így indokolt volt, hogy esetleg máshol keressem a boldogulásomat.

M.H. - Egy, már megnyert és elfogadott pályázatot (Hajdúbogos) mondtál vissza, és pályáztad meg januárban a mezőberényi jegyzői állást. Ehhez igen nagy bátorság kellett, mivel ellenfeleid közül többen is, több évtizedes szakmai gyakorlattal, jogi doktorátussal rendelkeztek.

Sz.A. - Az utolsó előtti napon tudtam meg, hogy összesen hatan nyújtottunk be pályázatot. Nem lehettem biztos semmiben, bár reményeim voltak, hisz egy lapra tettem föl mindent. Igyekeztem nem latolgatni az esélyeim, így a képviselőtestület előtti bemutatkozásra, kérdésekre is nyugodtan készültem.

M.H. - A kollégáid hogyan fogadták az eredményt?

Sz.A. - Biztos, hogy néhányan más szerettek volna a jegyzői székben látni, így nem örültek a megválasztásomnak. Ezt a csatát még meg kell nyerni, mindenkinek el kell fogadni, hogy én vagyok a jegyző.

Részletek Szuromi Andrea jegyzői pályázatából:

... 1985-től a Városi Tanácsnál dolgoztam... (Püspökladány). Munkám során szerettem meg a közigazgatási munkát, fiatalon láthattam, illetve tapasztalhattam e munka szépségeit és olykor igen nehéz feladatok elé állító gyötrelmeit. Ugyanakkor nyíltan odafigyelni a társadalmi, politikai visszacsapásokra, s ebben látom és tapasztalom a tanácsrendszer fonákosságait.

A munka hatékonyságát szeretném összhangba hozni a humánus vezetéssel; de emellett szükségszerű az optimális munkakörülményeket is biztosítani.

Személyes példamutatással szeretném a dolgozókat mind a munkavégzés, mind az élet más területein -magatartás-forma, hivatali etikett, stb. kialakítása- pozitív irányba ösztönözni.

Tudásom legjavát adva, nagyon sok tenniakarással, felelősséggel, a fiatalságom, s személyem tisztaságával szeretném a hivatal szakmai vezetését megvalósítani.

Én még az őszinteség iránti érzékenységet, a nyíltság felvállalását, a jó irányba való elmozdulásba vetett hitemet nem vesztettem el; s hiszem azt, hogy őszinte akarással, becsületességgel lehet eredményesen és jól dolgozni.

M.H. - Többször, több helyen is bíráltad a régi tanácsrendszert, a kialakult rossz beidegződéseket. Hogyan képzeld el az önkormányzat működését?

Sz.A. - A tanácsrendszer papíron egy nagyon szépen, logikusan felépített, demokratikusan működő rendszer volt. A valóságban a város feje, irányítója a tanácselnök, a VB-titkár és a hivatali apparátus volt. Ők döntöttek, kész dolgokat tárltak, a tanács-testület rábólintott. Beleszólás itt nem volt, és ezt érezték a hivatal dolgozói. Ezen gyökereken változtatni kell: itt a képviselőtestület dönt, az apparátus feladata, hogy a szükséges jogi, szakmai információk segítségével megadja, majd a testület döntését végrehajtsa. Ezt nehéz lesz megvalósítani.

M.H. - Szabó Endre képviselő egy szenvedélyes hangú interpellációjában annak a véleményének adott hangot, hogy a hivatali apparátus munkájában még nem történt meg a rendszerváltás.

Sz.A. - Teljesen egyetérték vele. Ez a ház azért épült, mi azért vagyunk itt, hogy a várost szolgáljuk.

Részletek Szabó Endre képviselő 1990. december 29-én elhangzott képviselőtestületi interpellációjából:

"... Az apparátus kezdjen el egészen másképpen dolgozni. Kérem, hogy az apparátus teljes egészében változtassa meg az eddigi magatartását. Én csak abban látok az apparátus részéről magatartás változtatást, hogy ameddig nem voltam képviselő, addig egy tisztviselő fafejű hólyagnak nevezett, amikor tölem kért szívességet, és én behoztam azt az iratot, amit kért, azóta nem nevez így ...

... Teljesen felháborít az is, amikor az apparátus kiszól bizonyos helyekre az önkormányzat nevében..."

M.H. - Milyen változtatásokat tervezel a hivatal munkájába?

Sz.A. - Ennek alapvetően az egymás iránti tisztelgetés, a türelem, egy általános intelligencia szintnek megfelelő magatartásformának kell alapulni. Fontosnak tartom az ügyintézők, csoportvezetők felelősségének a megnövelését. Ez vonatkozik mind a munkavégzésre, mind az ellenőrzési tevékenységre. Nem tartom jónak a jelenlegi ügyfélszolgálati rendszert. Az ügyfélfogadás, a hatósági munka egy helyen történik. Nincsenek meg a feltételei a normális munkavégzésnek, az ügyfélfogadáshoz, konkrét ügyek intézéséhez szükséges diszkréciónak.

Szeretném különválasztani az ügyintézés az ügyfélfogadástól, mely utóbbi így teljes műszakban lehetne.

M.H. - Köszönjük a beszélgetést, és eredményes munkát kívánunk!

Az ügyfélszolgálati iroda nyitvatartási rendje:

hétfő 7.30 - 16.00
kedd 7.30 - 12.00
szerda 7.30 - 18.00
csütörtök szünnap
péntek 7.30 - 12.00

Helye: a Városháza földszintje

V Á S Á R O L J O N
az Aranykalász Mg.Tsz. Húsboltjában
(VÁSÁRCSARNOK)

Ne bort igyon, hanem tejet
Nem lesz zavart így a feje.
Kedden, szerdán, pénteken
a piacon ott legyen.
Hentes úrnál kapható
és forralva iható.

Teljes tej ára: 18Ft-os egységáron
(edénybe kimérve)
Sertés hús ára: 90Ft. - 125Ft-os
egységáron
Marhahús ára: 140Ft-os egységáron

Kapható még: sertésbél, marhabél,
mélyhűtött baromfi.

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT !!!

Ha munkanélküli leszek, akkor mi leszek?

Törvények, rendeletek irányítják életünket ahelyett, hogy fordítva lenne. Ez persze nem azt jelenti, hogy megkérdőjelezem a törvények létjogosultságát, éppen ellenkezőleg: nagyon fontosnak tekintem abból a szempontból, hogy az élethez rugalmasan igazítva az egyének és közösségek boldogságának elősegítésére hivatottak, s így nélkülözhetetlenek. A gondom az, hogy éppen a fenti "hivatásnak" nem tesznek eleget egyes rendeleteink.

Nem tehetek róla, de én bizony ilyen vagyok. Rendkívül megalázó helyzetnek tartom azt, hogy kérünk kell, ami alanyi jogon jár. A segélyekre és a segélyezésekre gondolok.

Gyermekek születik a családban, akkor "jár" a szülési-anyasági segély, családi pótlék stb. csak éppen kérni kell.

Ha munkanélkülivé válik valaki, akkor pedig a munkanélküli segélyre jogosult, csak éppen kérnie kell.

Szép számmal akadnak másféle segélyek is, melyek jogosultságát törvény rendeli el. Csak éppen mindegyiket kérni kell.

A kérés persze annyit jelent, hogy igazolni, lepecsételni, utána járni, beutazni, szabadságot kivenni, nem pihenésre használni, sorban állni, megismételni, stb. stb. ... Aztán szabad örülni is: megkaptam ami nekem jár.

Akkor, amikor valahol, valakik mindent tudnak rólunk, tehát automatikusan is elintéződnének ezek az ügyek. Már csak azért is, mert abban az esetben, ha a hivataloknak vagy a mindenkor hatalomnak "jár" valami, kamatadó, behajtás, részletfizetés, stb. azonnal beindul az automatizmus, villanyáram, gáz kikapcsolása, esetleg végrehajtás, vagy egyéb szankciók alkalmazása formájában. Pedig, ugye, mégis az ember az elsődleges, és a hivatal is épp az állampolgárért van.

Ki gondolná, hogy ha a munkanélküliségről akar valaki írni, hány kaput kell megdöngöztetnie ahhoz, hogy szűkebb környezetében adathoz jusson!? Logikusnak tűnik, hogy ami "minden" embert foglalkoztat, arra könnyű a rákérdezés is. Sajnos nem így van! Országos adatokkal dobálózunk, s közben mit tudunk saját városunk helyzetéről? Országos szinten készülnek szinte hónapról-hónapra statisztikák, de hát statisztikát készíteni már megtanultunk.

Tényleg megtanultuk úgy, hogy az állampolgárnak jelenthessen közvetlen segítséget?

Ahhoz, hogy városunk munkanélküli helyzetét áttekinthessük, minimum statisztikai adatokra lenne szükség. Igen ám, de honnan? Ugye logikus, hogy a Megyei Munkaügyi Központból?

A városunkban lévő üzemek, illetve most már munkaadók, rendelkeznek adattal, csak be kellene kérni tőlük! Biztos vagyok benne, hogy mind a megszűnt állásokról, mind a felkínált álláslehetőségekről tudnának felvilágosítást nyújtani. De hát úgy egyszerűbb volna minden, ugye, ha mindez helyben történne.

Talán remélni lehet, hogy ebben az alakuló, még kiforratlan önkormányzati rendszerben ez is megvalósítható lesz, és nem kell a megye központjába beutazni, sem a munkanélkülséget bejelenteni, sem a segélyt fölvenni.

Köszönet illeti meg a Megyei Munkaügyi Központot, hogy az alábbi adatokat rendelkezésünkre bocsájtotta:

Az elmúlt évben a munkaerőpiaci helyzetben jelentős változás következett be.

A foglalkoztatás mértékének csökkenése a munka nélkül maradók számának gyors növekedését eredményezte.

Országos szinten a munkanélküliség rátája 1,6%. Egyes megyékben ez a szám a 4,5%-ot is eléri. (Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád) Békés megyében is már 2% fölé emelkedett.

A munkáltatók munkaerőigénye megyékben is csökken. Közvetítő szerveink alig több mint 300 álláshelyet tartanak nyilván. Ebből Békéscsaba és vonzáskörzetében 95 munkahely áll a munkát keresők rendelkezésére. A felkínált álláslehetőségek 90%-a fizikai foglalkozásúaknak szól, és többnyire szakmunkásokat (lakatosokat, esztergályosokat, hegesztőket) várnak a munkahelyekre.

A szellemi foglalkozásúaknak és a segédmunkásoknak csak hosszú ideig tartó keresés után sikerül a munkába állás.

Jelenleg mintegy 6000 fő munkanélküli van a megyében, ebből a munka nélküli segélyben részesülők száma decemberben 3763 fő.

A segélyben részesülők száma fokozatosan növekszik. Ezt bizonyítja, hogy 1989-ben mindössze 585 része-sült ilyen juttatásban, 1990 évben már 4859 fő.

A segélyezés bevezetése óta az érintettek összetétele sokat változott. Kezdetben nagyrésztükre a hiányos iskolai végzettség, a gyakori munkahely változás, munkafegyelmi problémák voltak jellemzők.

Napjainkban már jól képzett, szakmával és megfelelő gyakorlattal rendelkezők maradnak munka nélkül.

Az elmúlt évben a segélyezettek 20%-ának sikerült csak elhelyezkednie. Várható, hogy a foglalkoztatási helyzet ez évben még kedvezőtlenebb lesz.

A Mezőberényben élő segélyezettek összetétele is ezt tükrözi, több mint fele szakmával és középfokú végzettséggel rendelkezik. A segélyezettek száma 96 fő, mely nem tükrözi a munkanélküliek számát, hiszen nem mindenki nyújtja be még kérelmét munkanélküli segélyre. Jellemző, hogy a segélyezettek legnagyobb számban a legaktívabb, 31-45 éves korosztályból kerülnek ki.

Azok számára, akik munkanélkülivé válnak, és nem tudnak elhelyezkedni, ajánljuk, hogy keressék a Békés Megyei Munkaügyi Központot (Békéscsaba, Luther ut 45.sz.), ahol jogi, vállalkozói tanácsadással, munka-helykereséssel nyújtanak segítséget.

Ügyfélfogadás: csütörtök kivételével

minden nap: 8-12 óráig
hétfő délután: 13-16 óráig

Békés Megyei Munkaügyi Központ
B.T.I.

X

Talán egyszer eljő az az idő, amikor a segéllyel minden kérés nélkül bekopogtat a postás, valahogy ilyen formában:

"Jó napot kívánok! Szíveskedjen átvenni a segélyt, és itt szíveskedjék az átvételt aláírásával igazolni. Egyben engedje meg, hogy a segélyt kiutaló hivatal nevében, megelőbbi munkalehetőséget kívánjak Önnek!"

Tóth Csaba

HARISNYA-SZEMFELSZEDŐT KERESSEK!!!

Prorok Jánosné
Mezőberény,
Népköztársaság u.9-11.

Munkavállalók Figyelem!

A mezőberényi Aranykalász Mg.Tsz. a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan 1991.évben is meghirdeti CUKORRÉPA RÉSZES MŰVELÉSI akcióját.

Emellett HIBRIDKUKORICA RÉSZES MŰVELÉSRE is mód nyílik.

A munkavállalás részleteiről, valamint a szerződés feltételeiről tájékoztatást adunk
Ügyintézők: Gulyás Imre, Wagner József
Időpont: 1991. február 18-tól minden

KEDDEN de. 8 - 9 óráig

PÉNTEKEN du.15 -16 óráig

Helyszín: Központi Iroda Hősök útja 5.
Telefon: 51-311

Lenin után, nem sokkal: Aki nem dolgozik (-hat), ne is egyék! (?)

Kártyavár

Ha arra kényszerülne valaki, hogy meg kell értenie az önkormányzati intézmények gondjait, első lépésként ajánlatos annak az alábbi jelenetet maga elé képzelnie.

HÁZURA korán reggel így szól HÁZASSZONYÁHOZ:

- Édesem! Itt van száz forint. Vásárolj belőle reggelit, ebédet vacsorát, és estére hívj vendégeket is. Teljen meg velük a lakás, mert ideje már, hogy társaságban jól érezzük magunkat.

- Drágaságom! - dorombolja HÁZ - ASSZONYA-, ugye nem gondolod komolyan, hogy ennyi pénzből én mindezt megcsinálhatom?!

Előbb ki kellene fizetnem a villanyszámlát, a gázt. Azután nézd csak! A tapéta félig le van szakadva, az ablaküveg még mindig kitörve, ott meg az a nagy rés. Olyan hideg lesz itt este, hogy senki nem érezné jól magát.

- Tündérvirágszálam! - kacsint egyet HÁZURA: Csak ennyi pénzünk van. Ez kiegészül a Te értékeddel, mert Te olyan nagyon ügyibügyi vagy, hogy mindent megoldtál eddig. Szedj akkor belépőt a vendégektől, vagy kérd meg őket, hogy még délután ragasszák vissza a tapétát. Puszi-puszi, édeském, legyen bor is, sör is, pezsgő is.

Annak érdekében, hogy félreértésről szó se lehessen, hozzátesszem, hogy a fentiekben csupán annyiban van túlzás, amennyiben túlságosan közérthető megfogalmazást használtam.

Akik részt vettünk az új önkormányzat Pénzügyi Ellenőrző Bizottságának azon ülésén, melyen az intézmények gondjairól szándékoztunk képet kapni a vezetés, tanúsíthatjuk, mekkora sírás-rívás volt ott. Legalábbis azok számára tűnt annak, kik nem ezekkel a gondokkal kénytelenek együtt élni.

Leteszem a nagyesküt annak érdekében, hogy elhihesse Kedves Olvasó: nem öncélú síráskozást hallottunk, azaz senki sem a "jajveszékely szívzaggatódnak, akkor megajánlnak és több pénz lesz" módon adta elő mondanivalóját. Nem, a "helyzet" valóban siralmas.

Mert miközben településünk várossá nőtte magát, melynek során impozáns épületek sora emelkedett ki a földből, és soha korábban nem realizálódott értékekkel gyarapodtunk (az utóbbi másfél évtized helyi vezetéseinek elvitathatatlanul példás munkálkodása nyomán), addig a periférián lévők, és a minden jószándék ellenére is oda kerülők, kivédhetetlenül a kártyavárral azonos kategóriában találták magukat.

Nézzük a tényeket.

A Gyomai út sarkán megépült Művelődési Központ helyén általános iskolai tantermek voltak, ugyanúgy, mint a Helytörténeti Gyűjtemény, és a jelenlegi vadászház helyén is. Az általános iskola, annak ellenére, hogy később iskolacentrumot kapott, a tanteremhiány-vérvesztését a mai napig nem heverte ki. Tovább súlyosbította a helyzetet a gyönyörűen kialakított Gyermekekönvtár, hiszen annak a helyén is tantermek voltak. (Rádásul milyen kiszámítható is a sors: a gáz az épület további részébe nem jutott el, csak a könyvtárig. Pedig annak falán túl osztálytermek vannak...)

A teremhiány albertletezéssel, toldozgatás-foltozgatással pótolgatott, természetesen csillagászati összegekért. Az eredmény? Roskadozó, szél-öblítéses WC-k, egészségre kimondottan ártalmas termek, hol ma már az életveszély komolyan fenyeget (tetőszerkezetek, villamos vezetékek betartandó érintésvédelmi előírásokkal ugyan, ám betarthatatlanul). Nem vitatom, annak ellenére, hogy gyermekeink veszélyes helyen töltik el a kötelező tanulmányaik jelentős idejét, még igaz lehet (talán), hogy ők a legnagyobb értékeink. Mert szemében is találtuk már kincset!

Azt sem vitatom, hogy őszintén tiszteljük a munkában megfáradt időseket. Azt viszont kikérném magamnak, ha arra kényszerítenének, hogy alsó tagozatos gyerek legyek ma Mezőberényben, vagy időskorú gondozott ugyanott.

Az időseket gondozó egyik intézményben "ki akar dőlni" egy fal. Úgy néz ki, kizárólag "tőle" függ, mikor cselekszi meg.

A kádba alig merik beültetni a gondozottakat, mert sérülésveszélyes. Egy másik intézményben a legnagyobb kihasználtság idején, százak szeme láttára kéthetenként kénytelenek talicskával szállítani a szennyvízvezetékbe egyébként bekötött, ám ott nem a kivitelező elvárásainak megfelelően közlekedő emberi salaktermékeket.

Ízelítőnek talán ennyi elég.

Természetesen vetődik fel a kérdés: ezeknek az intézményeknek van vezetőjük? Hogyan jönnek ahhoz, hogy ezeket a gondokat ne oldják meg? Nos, felelős vezetők vannak, már csupán azért is biztosak lehetünk ebben, mert nem vizsgálatok derítettek fényt az előbbiekre, hanem maguk a vezetők mondták el mindezt. Ezen alkalommal már sokadszor.

Mindenki csak addig nyújtózkodhat, ameddig a takarója ér, ám a költségvetésből gazdálkodó, nem közvetlenül azonnali értékeket létrehozó egységek számára még a nyújtózkodás részmozdulatai is meghatározottak. A költségvetés legfontosabb területei a működés, a fenntartás, a felújítás. Első helyen áll a működés, ám a pénzösszeg erre is k évés. A többire jószíval akkor jut, ha az előzőből kigazdálkodják. Működni viszont egy bizonyos életterren belül kell, aminek tapintható határai a falak, a kerítés, a menyezet, a tetőszerkezet. Erre az életterren időnként illene költeni, mert ha az elmarad, akkor bizony beázik, lemállik, leszakad, összedől. A logika azt követelné, hogy ez az elsődleges feladat, mert mi van akkor, ha működés közben

következik be valamilyen katasztrófa? Ne essen pánikba senki, erre csodálatos garancia az, hogy ebben az esetben ellátják a felelős vezető baját. Akkor majd elmélkedhet arról, hogy miért engedte meg a villany-számla kiegyenlítésének leemelését a számlájáról, ahelyett, hogy a meny-nyezetet javíttatta volna ki. Hát már két éve tudja, hogy le fog szakadni a plafon?!

A bökkenő, bármennyire meghökkentőnek tűnik, az, hogy a fenntartók, az általuk rendelkezésre bocsátandó pénzüsszegeknél kénytelenek figyelmen kívül hagyni az épületek állagának helyzetét.

Ha nem ezt tennék, be kellene zárniuk az intézményt. Figyelembe veszik viszont azt, hogy majd csak lesz valahogy. Az elmúlt rendszerben bevett szokás volt, hogy majd segítenek a termelő üzemek. Küldenek traktort, brigádot, cementet, sódert, persze jókívánságokat is, ám nem fogják hagyni, hogy enyészetté legyen az érték.

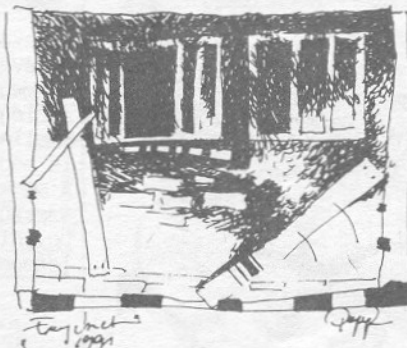
Nem is hagyták eddig. Csak hát, az ő helyzetük is megváltozott. Pusztán szolidaritásból nem lehetnek annyira nagyvonalúak, hogy számlázás nélkül segítsenek. Ha azt tennék, saját dolgozóik kapnának kevesebb fizetést.

Így az intézmények, lemondva a logika parancsáról, működtetnek. Kifizetik a fűtést, villanyszámlát, vízdíjat, majd megvonják a mérleget és megállapítják: nincs több pénz a számlán. Hej, pedig de sok mindent kell még elintézni! A dolgozóknak jár a munkaruha, lesz majd ejnye-bejnye. Ha nem kapják meg. Ha tűz keletkezne, nem kérdezik meg, miért nincs tűzoltókészülék. Elő is van írva: 6 db. kellene belőle. Mennyi is most az áruk? Ki adja ezeket ingyen? Szenet kellene vennünk, lehetőleg akkor, amikor le van értékelve, de 100 km-es körzetben üresek a telepek. Nekünk egyébként is ajándékba kellene. Írva vagyon: kötelező bevizsgáltatni az elektromos vezetékeket, 3 éve 60000 forint kellett hozzá, most mennyi kellene, ha volna? És mi lézen a bevételi terv teljesítésével? Felszerelésre, befektetésre lenne szükség. Ezt honnan vegyük? Ennyire rosszul gazdálkodtunk volna? Pedig már fedezet nélkül kimeszeltünk mindent, előtte persze vakolni is kellett, harmadannyiért csináltunk kerítést önerőből, mint amilyen árajánlatot kaptunk. Jobban kellett volna takarékoskodnunk? December 5-ig be sem gyűjtöttünk az irodába, mert sem az energiára, sem annak eltüzelő szerentyűjére nem volt fedezetünk...

A polgármester -tanúsíthatom, nem síráskozós típusú ember- valószínűleg először szembesült igazán a nehézségek eme részével.

Most aztán főhet is a feje, mert mindenki tőle várja el a megoldást. Ő persze már tudja, hogy a felsorolt gondokon kívül is sok millió forintra lenne szükség, mert öröklött jókora adósságállományt, a kedvezőtlen szerződésekről nem is beszélve. Éppenséggel elsírhatná magát ő is.

(folyt.köv.5.old.)

X

Csak az az intézmény számíthat a fennmaradásra, amely vállalkozni tud saját bevételének növelésére, hatékonyabban gazdálkodik, és megtalálja, kidolgozza, megvalósítja a takarékos-ság minőségileg magas fokú alkalmazási rendszerét. A működési és a fel-újítási témákat külön kell kezelni. Akinek felújítási gondjai nincsenek, és hozzájut egy kis pénzhez, képes lesz a vállalkozásra. Akinek romhal-maz a háza, és pénz jut hozzá, az arra fog vállalkozni, hogy felújít-sa. Gyanítom, hogy ez utóbbi lesz az igazi művészet, mert ha nem így len-ne, országunk polgárai (természe-ten az elszegényedők tömegére gondo-lok) nem csupán a máról holnapra való túlélésre vállalkoznának.

Megoldás mindig van, és lesz ezek-re is, biztosan. Egy, a lehetőségek közül, magasabb helyekről már zuha-nórepüléssel közelít. Az intézmény-vezetők közül azokat, kik nem rendel-keznek munkavédelmi vizsgával, beis-kolázzák. Így egészen biztosan fog-ják majd tudni, mekkorát vernek a fejükre, ha valamit elmulasztanak.

A másik helyi elképzelés, és átme-netileg kedvezőbb megoldás lehet, mert pénz-illata van: ha sikerül el-adni a kastélyt, annak árából megtör-ténhet a felújítás. Egy csapással 2 legyet jobblétre szenderíthetnénk ez-zel, mert igencsak esedékes volna a kastély felújítása, ami szintén mil-liókba kerülne.

Ha így lesz, akkor első lépésként a következőket kell megoldani: az álta-lános iskola újabb 6 tanteremmel lesz szegényebb, helyet kell találni vala-hol a Gyermekkönyvtárnak is...

Ezzel bezárul a kör.

Új lapon, új idősíkban kezdjük raj-zolni az új kört.

-csatt-

DRÉHER DREHER DRÉHER DRÉHER DRÉHER DRÉHER

Hideg-meleg szendvicsek, sült burgonya, hot dog..., kávé, tea, sörök, borok és égetett szeszesitalok.

HANGULATOS ZENE, TV-VIDEO!!!

D R É H E R

SÖRÖZŐ ÉS ÉTELBÁR

Nyitvatartás: Hétfőtől-csütörtökig

06.00 - 24.00

Péntektől-szombatig

06.00 - 04.00

Vasárnap

14.00 - 24.00

A zeneiskola szülői munkaközössége és tanárai, az iskola támogatására jótékonysági bálát rendez a Berény Szálló nagytermében 1991. március 23-án 19 órai kezdettel.

A rendezvényen közreműködnek a Békéscsabai Jókai Színház művészei, és a Művelődési Központ "Berény" néptáncgyűjtése.

A rendezvény fővédnöke Mezőberény polgármestere, Cservenák Pál Miklós.

A belépődíj: 120 Ft.

A Rendezőség a belépődíjak teljes bevételét hangszerek vásárlására fordítja.

E nemes cél érdekében ezúton kérjük a lakosság megértő és szíves támogatását.

Mindenkit szeretettel hív és vár a Rendezőség

PETŐFI SÁNDOR MŰVELŐDÉSI KÖZPONT FEBRUÁRI PROGRAMAJÁNLATA

- 4-től: Szűcs Mihály festő kiállítása
 15- én: 5-6-7-8.osztályosok részére "PÉNTEK-DÉLUTÁN" (játékok, nyeremények)
 16- án: KÜLÖNÖS KARNEVÁL -Dolly Roll, Exotic, majom-show, tűznyelők, néger táncosok-
 16- án: DISCO
 17- én: NYUGDÍJAS FARSANGI TEA
 18- án: BÚTOR KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR S Z E N T E S R Ó L !
 (Előjegyzés 1 héten át)
 23- án: JÁTSZÓHÁZ
 DISCO
 24- én: LAGZI LAJCSI MŰSORA (Jegyek még kaphatók)
 27- én: "HÁZASODIK A VAKOND" - gyermekműsor
 TERVEZZÜK: Angol nyelvtanfolyam indítását. Lehet jelentkezni!

S a szórakozás?

Hideg, metsző szél fújt a minap, amikor késő este hazafelé ballagtam. Erre az időre szokták mondani, hogy még a kutyát sem verik ki. Nem is látok senkit ki az utcán.

- Hol vannak ilyenkor a fiatalok? - tettem fel magamnak a kérdést. Kevésbé hittem, hogy otthon, tv nézés-sel töltik az idejüket, ezért elin-dultam, hogy felkeressem a helyi szórakozóhelyeket.

Legnagyobb meglepetésemre ezen a hétköznap estén egy barátságos, füs-tös kiskocsmában (nevezetesen az Iparban) találtam a legtöbb fiatal. Köztünk jónéhány ismerősre akadtam, akik asztalukhoz invitáltak.

- Hogy kerültök ti ide? - szaladt ki számon önkéntelenül a kérdés.
 - Miért különös ez? Elég gyakran já-runk ide, - néznek rám értetlenül - s különben is, mit csináljunk, hova menjünk?

- De miért pont ide? - faggatom ő - ket.

- Sok minden szól e mellett a hely mellett - veszi magához a szót az e-gyik gimnazista.

- A rengeteg tanulás, a kööttségek után olyan helyre vágyunk, ahol jól

érezzük magunkat. És ez egy olyan hely.

- Pont egy füstös kocsmában, jövő -
 - menő részek között? - fordulok a lányokhoz.

- Mi ezt észre sem vesszük. Szeret-nénk egy kicsit magunkkal is foglal-kozni, mint mindenki más.

- Ha nem tudjátok mi szól e hely mel-lett, akkor legalább azt mondjátok meg, mi szól a többi hely ellen? - provokálok tovább.

- Ez sokkal könnyebb! - veszik át a szót a biliárdozást befejező fiúk.

- Először is talán azt nézzük meg, hogy hova mehetnénk.

- Például moziba.

- Igen, közel 100 Ft-ért. - kapom szinte azonnal a választ.

- Akkor talán a Művelődési Központ-ba? - sorolom tovább.

- Hétköznap oda sem érdemes. Nincs ott ilyenkor senki és semmi.

- És mi a helyzet a szállóval?

- Nem sok beszélni való van róla. Az elitek székhelye.

- Hogyhogy?

- Nem mindegy, mibe vagy öltözve. Me-legítő, vagy egy-egy lezserebb cucc és már nem vagy partiképes.

Innentől már egymás szavába vágva mondják érveiket.

- Ha mégis leülsz egy asztalhoz, meg-gondolandó, mit iszol.

- Beszélgetni csak suttogva lehet, mert nem hallják a tv-t.

- Egyszóval még egy jót röhögni sem lehet - vetik közbe a lányok.

- És ne adj isten, hogy énekelni tá-madjon kedved, mert azt ott nem le-het, nem illik. A kártya, arról pe-dig szó sem lehet.

- Itt ez senkit nem zavar. Itt nem nézik, ki mibe van felöltözve, mit csinál, mit iszik ...

- Apropos! Mit isztok? - vágok szavuk-ba.

- Most éppen kólát. Nehogy azt hidd, hogy itt kötelező az alkoholfogyasz-tás és a részegség! - mondják nevet-ve és a kezembe nyomnak egy üveg ü-dítőt.

- Egészségedre!

A cikkel nem reklámnak vagy ellenrek-lámnak kívántunk helyet teremteni, hanem egy beszélgetést leírni. Kí-váncsiak voltunk s vagyunk a helyi szórakozási lehetőségekre, arra, hogy ma egy fiatal Mezőberényben hol talál korának, érdeklődési körének, pénz -tárcájának megfelelő helyet kikapcso-lódáshoz, időtöltéshez.

-ja-

ÉLETUTAK

Lapunk előző -januári- számában elkezd-
tük "Életutak" c. sorozatunkat, melyben
figyelemreméltó, tanulságos életpályákat
igyekszünk bemutatni, olyan emberekét, kik
közöttünk élnek.

Első interjúalanyunk Dr. Marosi Endre, ró-
mai katolikus plébános volt, aki cikkünk
első részében életrajzát mesélte el, napi
munkájáról vallott. A most következő máso-
dik részben elsősorban papi tevékenységé-
ről faggattuk.

- Tisztelendő Úr! Hány katolikus hívó él Mezőberényben?
- 1200 magyar hívó és 600 cigány. A cigá-
nyok szinte mind katolikusok. Ennek ha-
gyománya van itt Mezőberényben, egykoron
Fehérváry Celesztin grófnő támogatta, se-
gítette őket.
- Az egyház tudja-e segíteni a sokszor pe-
riférián élő cigány lakosság beilleszke-
dését?
- Keveset. Megpróbáltam hozzájuk kimenni,
és ha valahova hívnak ma is elmegyek. Ed-
dig nem sok eredményt értem el. Nevelni
kellene őket, elsősorban arra, hogy kicsit
jobban szeressenek dolgozni.
- Az egyházközség tagjai milyen gyakran
járnak el a templomba?
- Az idősebbek rendszeresen eljárnak, a
fiatalok sajnos nem nagyon. Emelkedik a
templomi házasságkötések, keresztelők szá-
ma. Az emberek többsége korábban is, most
is az egyházi temetést választja.
- Mi lehet az oka, hogy ma elsősorban az
idősebbek alkotják a hívők többségét?
- Az elmúlt rendszer kimondottan üldözte
a vallást. Bűn volt, ha valaki buzgón vé-
gezte a munkáját és többen kezdtek el
templomba járni. Cél volt az egyház elsor-
vasztása.
- Az egyházi vagyon elvétele is ezt a
célt szolgálta?
- Igen, az állam elvette az egyházi birto-
kokat, épületeket, ennek fejében ígéretet
tett, hogy a papok jövedelmét kiegészíti.
Ez a kiegészítés 500 Ft volt, később 800 Ft,
jelenleg 1700 Ft.
- Mennyi a teljes papi javadalmazás?
- 3600 Ft havonta, emellett az egyház fi-
zei a plébánia fenntartását. Egyéb jövedel-
mem nincs. Valami mellékést jelent amit a
kert megterem.
- Ez messze a létminimum alatt van!
- De nekem elég.
- Az egyházi épületek fenntartásához
hozzájárult-e az állam?
- Semmit. Kivételt jelentenek a mű-
emlékek: ezek felújításához segítsé-
get nyújtott az Országos Műemléki Fel-
ügyelőség.

- Tisztelendő Úr, valószínűleg örült a
rendszerváltozásnak!
- Mi mostmár szabadok vagyunk. Nem
kell rettegnünk. Volt, amikor ruhában
feküdtünk le, mert vártuk, hogy éj-
szaka értünk jönnek. Egy barátom, Jé-
zus keresztrefeszítettetésének napján,
Nagypénteken azt mondta egy alkalom -
mal mise közben: fájdalmas napunk van
ma. Történetesen ez pont április 4-én
történt, egy évet ült érte. Most sza-
badon tudunk dolgozni, templomba járni.
- Tisztelendő Úr, mit tenne, ha most
lenne fiatal?
- Nagyon sokat tudnék foglalkozni a
fiatalokkal, a gyerekekkel, nagyon
nagy szükségük van rá. Ha nincsenek
így elhanyagolva, nem lett volna ez
az erkölcstelenség, alkohol és kábí-
tószer fogyasztás.
- Múlt év szeptemberétől Mezőberény -
ben is elkezdődött a hittan oktatás
az iskolákban, hány gyermek jár
rendszeresen ezekre az órákra?
- Az általános iskolákba 9 csoportom
van, ők heti egy órában járnak hittan
órára kb. nyolcvanra. A gimnáziumban
heti két órában tanul egy csoport, ők
ötvenen vannak.
- Nem jelent ez nagyon sok plusz fel-
adatot?
- Talán igen, de remélhetjük, hogy e-
zek a gyerekek úgy fognak felnőni,
hogy ember lesz belőlük.
- Tisztelendő Úr! Kik az egyházi pél-
daképei?
- Prohászka Ottokár székesfehérvári
püspök, Banga Béla hitszónok, neki az
egyházi sajtóban nagyon nagy hatása
volt, Batthyány-Strattmann László a
szegények orvosa.
- Plébános Úr! Doktori diplomával a
szekrényben, mindennapi szolgál-
tal, minden szabadság és üdülés nél-
kül, hajnali 4-kor kelve és késő es-
tig dolgozva, 53 éves munkaviszony-
nyal, különösebb hivatalos elisme-
rés nélkül, megérte?
- Megérte.

38

Március 18-20-ig nagybőjti lelkigyakorlat
lesz a katolikus templomban. Vezeti:

MORLI IMRE

budapesti Jézus-Társasági atya.

Például a MINI DE-MI

Pártokról, szervezetekről indítunk cikksorozatot. Ennek első helyszínén járt munkatársunk.

KISZ Bizottság, Ifjúsági Ház, újabban pedig a "jólinformáltak" szerint: DEMISZ SZÉKHÁZ. Bármelyik megnevezést is halljuk, egyazon helyre, a Petőfi út 27. sz. házra gondolunk, mely a legutóbbi évtizedekben a helyi ifjúsági mozgalom bázisa volt. Sokan vagyunk, kiknek a szívében melegség támad az intézmény megemlékezői a szép emlékek kapcsán, melyek abból az időből törnek elő, amikor még őszintén hittünk önzetlenül végzett munkánkban, a szebb jövő lehetőségében, amikor még elképzelhetetlennek tartottuk, hogy minden erőfeszítésünk ellenére is kilátástalan helyzetbe kerülünk mi is, gyermekeink is, szüleink is... Kevesebben ugyan, de szép számmal akadnak olyanok is, kiknek azonnal fejükbe tolul a vér, amint ezt hallják: DEMISZ SZÉKHÁZ.

A rendszerváltozás után? Egy letűnt kor "megkövesedett maradványa" székházzal rendelkezhet, amikor a győztes pártoknak egy icike-picike termék sincsen? Igazságos ez?

A "ha egy valaki bejön, kettőnek ki kell mennie" típusú irodában Ecseti Györgynét, a Demisz gazdasági ügyintézőjét kérdezem, mit szól a fenti felvetéshez. Egyáltalán mi köze van szervezetüknek ehhez az épülethez? - Nagyon sok közülünk van hozzá, és egyben szinte semmi közülünk sincs hozzá. A Székház elnevezés annak a következménye, hogy a közvéleményt "elfelejtették" tájékoztatni a valóságról. A valóság ugyanis az, hogy titkári irodában egy alsó tagozatos osztály tanult, a volt nagyteremben folyik évek óta a gyógytestnevelés, a maradék teremben pedig már évek óta beszédjavító szaktanterem működik.

A "jólinformáltságra" egyébként jellemző, hogy a volt Végrehajtó Bizottság egyik állandó meghívottja éppen a napokban érdeklődött a székház felől, és igen csak meglepődött, amikor szaktantermeket talált a helyszínen.

A közvélemény befolyásolhatóságára pedig az a jellemző, hogy hivatalosan egy ma is érvényes tanácsi határozat értelmében ez az épület az úttörőházhoz lett csatolva, és a két intézményből hozták létre a Gyermekek és Ifjúsági Szabadidős Központot. Az épület tehát papíron az úttörőházé, a valóságban pedig a 2.sz.iskoláé.

- Székházatok tehát nincs. Ez a hely viszont, ahol most állunk, mivel egy széknél több nem fér el, nem éppen nevezhető irodának. A polcokon kozmetikumok, video kazetták, cigaretta, játékok. Az osztálytermek ablakaiban VICO-reklámok. Ne haragudj, de nem úgy néz ki az egész, mint egy politikai irányító centrum.

- A DEMISZ Mezőberényi Szövetsége nem politikai szervezet a szó legszorosabb értelmében. Mi kulturális,

szabadidős programok szervezését végezzük el, s ehhez az íróasztal, írógép, telefon elegendő. Ha a választmányunk ülésezni kíván, akkor alkalmazkodunk azokhoz, akiknek átadtuk a termeinket. Ha ez nem oldható meg, akkor más helyszínt keresünk, éppen úgy, mint a győztes pártok. A közvélemény nyilván azt sem tudja, hogy mi már évek óta nem értekezleteken, vagy nagygyűléseken politizálunk. Úgy döntöttünk, hogy sokkal hasznosabb, ha ezt a gyakorlatban tesszük. A kritika, a határozatok, irányvonalak önmagukban semmit nem érnek. Ugyanez az értelmetlenség vonatkozik a másokra való mutogatásra is. Nem elég ugyanis véleményt nyilvánítani pl. az áremelés ellen, az egyetlen igazán meggyőző érv az, ha bebizonyítod: van lehetőség arra, hogy olcsó áron vehessék igénybe a kínálatodat. Amit itt a polcokon látsz, azt máshol 50-60, de inkább 150%-kal drágábban árulják. A video kölcsönzés itt pl. éppen fele annyiba kerül, mint a Gyomai úton.

- Az árakat nézve van egy olyan érzésem, hogy nem sok haszonra tesznek szert.

-Természetesen minimális haszonra törekszünk csak, hiszen nem meggazdagodási céllal indítottuk el ezt a vállalkozásunkat. Fő tevékenységünk továbbra is kulturális, szabadidős programok szervezése, ami igencsak ráfizetéses dolog. Külföldi utakat, táborokat szervezünk télen-nyáron, olyan csekély részvételi díjjal, hogy kereteink szinte a meghirdetés napján betelnek. A jelentkezők általában csak többszöri rákérdezés után hiszik el az árakat, mert példa nélküli az, hogy olyan minőségi ellátást kapjanak ennyire szinte nevetséges összegért. Példák sokaságát sorolhatnám, de ezek közül maradjunk egy olyanál, mely rávilágít arra, milyen jelentőségű városunkban a mi gyakorlati politizálásunk. Évekkel korábban kapcsolatba léptünk Gronau város ifjúsági szervezetével, és egy olyan alulról építkező tervet dolgoztunk ki, melynek eredménye a testvérvárossá minősítés lesz.

Először kulturális delegációt küldtünk ki, ez később kibővült sportküldöttséggel, majd helyi orvosok tanulmányúttal. Az ideérkező csoportok hasonló összetételűek voltak, így kölcsönösen ismerhettük meg egymás gondjait, eredményeit. Természetesen bemutattuk országunk nevezetességeit is.

A hozzánk érkezőket a kiutazók által befizetett részvételi díjból látjuk el úgy, hogy az utolsó fillérig rájuk költjük az összeget. Pénzüsszegszerű hasznunk így nincs, városunk szempontjából viszont felbecsülhetetlen értékű az a tevékenységünk. Gondol el, hány egyéni barátság alapozódott meg négy év alatt, s hányan tartják már azóta tőlünk függetlenül is a kapcsolatot! Az ellátásban a DEMISZ mindig gondolt arra is, hogy a végcél: a testvérvárosi kapcsolat. Ezért minden évben megszerveztük a tanácselnöki fogadást is.

Utolsó lépésként meghívtuk a gronau-i polgármestert, hogy hivatalosan is felvehesse 1990-ben Szűcs Lajos úrral a kapcsolatot. Ma már gazdasági egységek kapcsolatára is sor kerülhet, és őszintén reméljük, Cserenák Pál Miklós polgármester hamarosan Gronauba utazik majd. Szerepünk persze nem ért véget, tovább ápoljuk, sőt kibővítettük az ifjúsági kapcsolatot. Pályázatot nyertünk (az országban rajtunk kívül hárman dicsekedhetnek ezzel!), továbbra is Nyugat-Európa felé nyitunk. Egy brüsszeli székhelyű Nemzetközi Ifjúsági Alap által biztosított lehetőségről van szó, de erről talán majd akkor, amikor a városunknak általunk továbbadott haszonról beszélhetünk.

- Te végzed a táborok élelmezésvezetését, és te egyezteted a programjaik nagy részét. Van tehát személyes tapasztalatod arról, hogy a helyi kereskedők miként veszik tudomásul ezt a vállalkozásokat.

- Mi nem jelentünk a számukra konkurenciát. Ezzel a készlettel és választékkal az elnevezéses feltételzés is lenne. Ilyen értelemben nincsenek olyanok, akiknek sértene az érdekeit. Névtelenségbe burkoló politikai ellenségünk viszont van, és itt szándékosan kerülöm az "ellenfél" megnevezést. Az ellenfél ugyanis a harc során nem nyúl viszontasztatíon undorító eszközökhöz.

- Persze, mert ti vagytok a "megkövesedett maradvány". - No, arról is lehetne beszélni! Kiknek volt pl. hozzánk hasonlóan bátorsága törvényességi óvatát kezdeményezni a hatalommal szemben még a rendszerváltást előző időkben? Meg arról is, hogy kik forszírozták évekkorábban az 56-os események valóságának megismerhetőségét? Névtelenülragalmazónak vajon hol sumákolott akkor, amikor mi már felléptünk a sérelmek ellen?

- A Demisz tehát él, vállalkozott. Hogyan látjátok az új rendben a jelent és a jövőt?

- Mi eddig is Mezőberénynek dolgoztunk, ezután is ez a fő szempontunk.

Az új önkormányzat rendkívül nehéz helyzetben van az öröksége miatt. Amit eddig tapasztaltunk, az az, hogy tiszteletre méltó módon láttak hozzá feladataik megvalósításához. Mi meg fogjuk találni a helyünket azokon a pontokon, ahol az új vezetés segítségére lehetünk realisan megalapozott célok érdekében.

- Köszönöm a beszélgetést.

Azt szeretném, hogy mire felnövök,
a világ még itt legyen...

"... a föld nem kincsképző eszköz, hanem termelni kell rajta ..." - mondta Bálint Imre a mezőberényi Aranykalász MGTSZ elnöke. S hogy ez mit jelent, a termelés hogyan alakul, a személyes sorsok milyen irányt vesznek, a földkérdés megoldását miként képzelik, a szövetkezeti életnek milyen jövője van? - erről kérdeztük az elnök urat.

- Önt egy éve választották meg első számú vezetőnek. Ezidő alatt hatalmas változások történtek az ország életében, s Ön is nagy lendülettel látott hozzá a szövetkezet átforgatásához. Miként érintette ez az itt dolgozókat?

- Kezdjük néhány adattal. Jelenleg 796 tagunk van. Aktív dolgozónk 360 tag és 20 alkalmazott. Megválasztásunkkor is az volt a programban, hogy annyi emberre van szükség, ahányan a munkát el tudják végezni. Mindameltett azt is figyelembe kellett venni, hogy minden elbocsátás családokat érint, konfliktus-helyzeteket okoz. Ezért kezdeményezte a vezetést az elmúlt év tavaszán a kerkedvezményes nyugdíjrendszer bevezetését. Az elmúlt évben 62 fő ment nyugdíjba, ebből 33-an kerkedvezménnyel, zömében adminisztratív szférából. Így a korábbi 96 inprodutív létszámot (amely magába foglalja a vezetőket, az irodai dolgozókat) 60 főre csökkentettük.

Jellemző adat, hogy a központi irodában az elmúlt fél évben 4 iroda lett üres. A leépítés egyrészt könyvelési, pénzügyi, munkaügyi területen a számítógépes rendszer bevezetése, másrészt a munkák termelés mellé történő átcsoportosítása, harmadrészt a bérghazdálkodási rendszer miatt kialakult plusz létszám elkerülése tette lehetővé.

Átalakítottuk a gazdálkodás szerkezetét.

Önelszámoló egységek kerültek kialakításra. Ezzel együtt növeltük az egységek felelősségét is.

- Ez konkrétan mit jelent?

- Egyrészt jelenti a munkáltatói jogok részleges leadását, így alkalmazottnál az egységvezető gyakorolja a jogokat. Tagoknál pedig a munkaközöség dönt. El kell azonban mondani, hogy a tagsági viszony az elkövetkező időben nem jelent munkaviszonyt is automatikusan. Másrészt az egységekkel konkrét munkaszerződések kerülnek megkötésre.

- Sokaknál kelt aggodalmat, hogy csak március 31-ig van szerződésük, s többeket - igaz ideiglenes jelleggel -, de elbocsátottak.

- Az önelszámoló egységek bevezetésével került sor a március 31-ig meghosszabbított munkaszerződésekre, ez azonban nem jelenti azt, hogy ezt nem követi az újabb szerződések megkötése. Elbocsátásokról pedig nem beszélnek, hiszen a tevékenységük szezonális jellegéből adódóan átmeneti jelleggel szüneteltetjük 66 fő munkaviszonyát. Ők vagy munkanélküli segélyben részesülnek, vagy máshol vállaltak munkát. A munkák kezdetével számíthatunk rájuk. - Munkanélküli segély az elmúlt időszak jövedelmének 75%-a, hogyan alakultak a keresetek a termelősövetkezetben 1990-ben?

FÖLD ?!

- A korábbi években megszokott volt, hogy fizetés szempontjából a tsz az élvonalban volt, majd ez az átlagra csökkent. Az elmúlt években átalakítottuk az érdekeltségi rendszert. Így a munkabérnek csak egy részét biztosítjuk. A vezetői fizetések is az ott dolgozó fizikaiak keresetétől függ. Az önelszámoló egységek a megtermelt jövedelmek egy részét saját maguk használhatják fel. Így még 1989-ben 138 ezer Ft, úgy 1990-ben 210 ezer volt az átlagjövedelem. Mindameltett szólni kell egy másik jövedelmi forrásról, ami az elmúlt évben 40.000 Ft többletjövedelmet biztosított dolgozóinknak.

- Eddig hogyan végezték el az időarányos munkát?

- A termelők körében általános bizonytalanság volt. Ennek ellenére a szántás - elmunkálás kivételével a munkák időarányosan, jó minőségben lettek elvégezve. Az őszi vetésünk a korábbi éveknél 20%-kal kevesebb, ez kb. 500 hektár búzát jelent, aminek egyik oka a búza 1991. évi várható rossz pozíciója. Állattenyésztésben

A Mezőberényi "Aranykalász" Mg. Tsz. Jó minőségű ALOMSZALMÁT kínál értékesítésre KEDVEZMÉNYES ÁRON!

Kisbálás: 185.- Ft/q
Nagybálás: 150.- Ft/q

Érdeklődni lehet:

2.sz. Növénytermesztési egység

Cím:

Aranykalász Mg.Tsz. Mezőberény (Kereki)
Telefon:(66) 51-309

Elfelelt készletek felkínálása

Termelősövetkezetünk felkínálja a T. érdeklődők részére az alábbi géptípusok elfelelt alkatrészeit, valamint egyéb ipari anyagokat megvásárlásra.

GÉPTÍPUSOK:

MTZ 50, IFA tkg., Nysa, ZUK, UAZ tkg., Weimar, K 700 és egyéb betakarító gépek, munkagépek, valamint különböző diesel adagoló alkatrészek.

Cím: Aranykalász Mg.Tsz. Mezőberény,
Központi géptelep Raktár

ÜGYINTÉZŐ: Galó György

TELEFON: 51-109

HIRDETMEYNY!

Értessítjük fogyasztóinkat, hogy 1991. február 11-től ÜZEMANYAGÁRAINKAT CSÜKKENTJÜK!

Normál benzín (86) 52.50 Ft/l
Szuper benzín (92) 55.50 Ft/l

Vásárolhat: autópólási cikkeit, fagyállót, deszt.vizet, motor és fékolalet!

Aranykalász Mg.Tsz.
Mezőberény,Csabai u.

az átlagos állományi létszámunk magasabb volt, a záróérték kb. 10 millió Ft-tal nőtt az elmúlt évhez képest. 800 kész sertés maradt nálunk az év végén, s a hízómérhet sem vették át. A háztáji felvásárlás is akadozott, kb. 800-1000 db. állat nem kerül értékesítésre. Ennek az egyik oka az augusztus-szeptemberi pestisjárvány volt. Ez egyébként ma is érződik. - Hogyan próbálják a jelenlegi termelési - értékesítési ellentmondást feloldani?

- Állattenyésztés területén a sertés ezévi értékesítése megoldott, de tervünkben van egy mini-vágóhíd üzemeltetése.

Tervezzük a tejtermékek helyi értékesítését és tovább-feldolgozását is. Így a vásárcsarnokban levő üzletünkben megkezdjük a 3,0%-os teljes értékű tej kannás értékesítését kb. 18 !-os áron. De tervezzük a tej tovább-feldolgozását is. Így a zacskóstej, s más termékek előállítását, sajtfeldolgozással is kívánunk foglalkozni. Így pl. egy tasakol auto-mata beindításával Mezőberény tejelátását is biztosítani tudjuk, a mostani kereskedelmi árnál alacsonyabban. Növénytermesztés területén az intenzívebb, az olajipari és a kézimunkaigényes növénytermesztés terén kívánunk elmozdulni. Közvetlenül kívánunk nyugat-európai piacra is értékesíteni. Jelenleg tárgyalásban vagyunk német, osztrák, olasz kereskedő cégekkel.

- Térjünk át egy másik témára, a vagyonnevesítésre. Ezt hogyan hajtották végre?

- A vagyonnevesítési törvény alapján. Tehát: aki 1988 december 31-én már, és 1990 március 31-én még tag volt (ez a közgyűlés időpontja). Így a munkában eltöltött év és a kereset alapján kerültek kiosztásra a vagyonegyek, amelyek 60%-át nyugdíjasok, vagy örököseik kapták. Ez egy korlátozottan forgalmazható részjegy. Minden hónap első napján lehet a tsz klubházában adni-venni. Ezek kezdetben 30-35%-os forgalmi értékben cseréltek tulajdonost. Természetesen a vagyonegyjegyekre a tsz osztalékot fog fizetni, az adott eredményéből. Ennek mértéke 8-10% körül lesz.

- Ön szerint ez a vagyonnevesítés igazságos?

- Nyilván van benne igazságtalanság, hiszen akik korábban itt dolgoztak

és részt vettek a munkában, de az említett időszakban nem voltak tagok, úgy nem kaptak vagyonegyjegyet.

- Milyen a kapcsolatuk a helyi független kisgazdapárttal, és az agrárszövetséggel?

- A kisgazdapárttal jelentős nézetkülönbségeink voltak. A szakembereket "zöldbáró" címkével illették, illetve azt terjesztették, hogy a FkP párt tagjait igyekezik elbocsátani. Mindez azonban nem igaz. Azt kell mondanom, - sajnos -, hogy az a vonat, amelyre fel kellett volna szállnunk, elment mellettünk. Szerencsére a FkP és az Agrárszövetség között a nyitás megtörtént. S kiderült, hogyha valaki tanult és felelős pozícióba került, nem biztos, hogy potenciális ellenfél. Szakemberre a jövőben is szükség van. Az elkövetkező időszakban nemcsak érzelmekre kellene alapozni, hanem gazdál-

kodás-centrikus, megbízható jövőre építeni.

- Eljutottunk a földkérdéshez. Mi erről az Ön véleménye?

- Meggyőződésem, hogy csak a megfelelő érdekegyeztetés alapján dönthetünk. Hiszen képviselni kell az érdekeiket is, akik korábban földtulajdonosok voltak, s azokat is, akik hosszabb időn keresztül itt értékeket hoztak létre. Az elmúlt évtizedek sérelmeit orvosolni kell. Ha rehabilitációra kerül sor, csak teljes körű rendezésről lehet szó. S mivel a földnek nem kincsképző, hanem termelő földnek kell lennie, így a kárpótlás kapcsán azok jussanak hozzá, akik vállalták a megművelést is. Rendezetlen tulajdonosi, és elosztási viszonyok közepette, bizonytalanná válik a termelés, és az ezzel foglalkozók megélhetése is.

- Nézzünk néhány számszerű adatot!
- Jelenleg kb. 7000 hektáron gazdálkodunk, ebből 2500 ha. tagi tulajdon. A tagi tulajdonra a jelenlegi törvényadta lehetőségek a következők:

1. Földjáradék illetve haszonbérleti jelleggel a tsz-ben hagyják.
2. Kivehető csereföld formájában.
3. Fölajánlják értékesítésre (mivel a földnek nincs jelenleg kialakult értékelhető formája, így a tsz ezzel nem foglalkozik)

1990-ben 20 ha. föld került kimérésre. Jelenleg 60 ha. kimérése van folyamatban. Amennyiben a tulajdonosokkal megegyezés születik, ez hamar realizálható (jelenleg 4 táblát jelöltünk ki erre a célra). Az elkövetkező időszakra úgy számolunk, hogy kb. 1000 ha. földet kérnek kimérésre, a többit közös művelésre hagyják, amelyre a földjáradék a valós piaci viszonyok figyelembe vételével kerül megállapításra, ami kb. 200-500 Ft/ÁK körül alakulhat.

- A szövetkezeti modellnek milyen jövőt jósol Magyarországon?

- Mostanában sokan a nyugat-európai modelltől beszélnek. Figyelmen kívül hagyják, hogy 40 évig amerikai mintájú szövetkezeti modellre épült, elcsökevényesített változatban. Ez a kolhozi variáció csődbe is juttatta a szövetkezeti mozgalmat. A jelenlegi gépállomány és a termelési szerkezet még legalább 5 évig az amerikai modell bevezetését igényli, hiszen gazdaságunk nem engedheti meg magának, hogy meglévő eszközállomány kihasználatlanul álljon.

Fontos viszont a tulajdonosok megnevezése. Hogyan?

- Egyrészt a volt tulajdonosok kártalanítása, ebből következően egy régi új tulajdonosi réteg kialakítása, másrészt az eddigi áltulajdonosok valódi tulajdonossá tétele.

A jövő útja a magántulajdonon alapuló szövetkezeti forma lesz. Erre alapozva alakítható ki a jelenleg ismert gazdasági társaságokról szóló törvényhez igazodó gazdálkodási forma. Ez az a lépcsőfok, amelyet most kívánunk meglépni, amiről a későbbiekben szívesen beszélünk.

S a legfontosabb, hogy az ehhez kapcsolódó törvények mihamarabb megszülessenek. Hiszen tisztességesen gazdálkodni csak rendezett, nyugodt légkörben lehet.

Fülöp Antal

Értesítem a lakosságot, hogy

FODRÁSZ ÜZLETET

Új helyen: Népköztársaság u.9-11.sz. alatt MEGNYITOTTAM!

Nyitvatartás: de: 06.00-14.00
du: 13.00-20.00

Prorok Jánosné

HIRDETÉSEK FELVETELE

Városi Könyvtár
Mezőberény, Népköztársaság u.4.sz.

Csávás István
Mezőberény, Deák F.u.59.sz.

Városháza
Mezőberény, Kossuth tér 1.sz.

Malom kellene Mezőberénynek

Ifjú koromban három malom őrlötte a búzát, darálta a terményt Mezőberényben. Miután a negyvenes évek végén a malmokat a tulajdonosoktól elvették, azaz államosították belőlük a gépeket, berendezéseket kiszerezték és elvitték, nagyon sok család bajba került, különösen azok a nagycsaládok, akik maguk sütötték a mindennapi betevőt, a jóízú házikenyeret.

Majd a lakosság kérésére lehetőség nyílt a cserére. Ez abból állt, hogy a polgár bevitte a vasúthoz közeli Gabonaforgalmi Vállalat telephelyére és ott cserébe lisztet kapott (természetesen az őrlési és szállítási költségek levonásával.) Nagy segítség volt ez így, mert olcsóbb volt, mintha a boltban vásárolta volna meg a lisztet. Úgy gondolom, ma is szükség lenne az ilyen cserére, mert a búza jelenlegi ára 820 Ft/q, a liszté pedig 24 Ft/kg, arra viszont gondolni sem merek, hogy valaki vagy valakik malmot építsenek, mert e viszonyok között millió forintba kerülne.

Plavec János
Mezőberény, Teleki S. utca 42

Köszönjük a segítséget.

1990-ben a Mezőberényi Városi Tanács engedélyezte az egyházi temetők újbóli megnyitását.

Az I. Kerületi Evangélikus Egyházközség ezért ravatalozó építéséhez fogott hozzá.

E ravatalozó építését a Mezőberényi Önkormányzati Képviselőtestület Polgármesteri Hivatala közérdekű beruházásnak tekinti, erre a célra adott adomány tehát levonható az adományozó adóalapjából.

Az új ravatalozó elkészültéig a köztemetőben vagy a templomban lehet elvégezni a temetési szertartást.

Cigányklub

✕ A Művelődési Központban működő cigányklubnak január 24-én Mezőberény polgármestere, Cservénák Pál Miklós volt a vendége. A közvetlen hangú beszélgetésen sok kérdésre kaptak választ a megjelentek.

✕ Január 31-én vidám hangulatú "Fele sem igaz" vetélkedőn szórakozott a klub tagsga. Februári programunkban szerepel Lagzi Lajcsi műsorán közös részvétel és egy farangi móka.

Butsi Róbertné

FILM(JÁTÉK) ?

Hiába kérdezősködnénk a mozival kapcsolatban, nem kapnánk kielégítő választ. S emögött, mint beszélgetésünkön Csók Imrénétől a mozi vezetőjétől megtudtuk, nem a titkolózás áll. A vállalati központ éppen lemondani készül - az önkormányzat pedig még nem döntött.

Érdeklődésünk témája mégis a jövő. Vajon hasonló sorsra jut-e Mezőberényben is a mozi, mint például Körösladányban, ahol ez évtől megszüntették?!

- 1990. év statisztikája szerint hasonló gonddal küszködnek a szomszédos filmszínházak, sőt! A Meggyében működő 49 közül csak 25 teljesítette az elmúlt évi tervet és köztük van Mezőberény is. Addig, míg Orosházán 50%, Endrődön 53%, Gyulán 38% a látogatottsági visszaesés, nálunk csupán 15%. Sajnálatos tény, hogy a veszteség nagy részét a teremérlet díjból származó költség adja. Évi 260000 Ft-ot fizetünk ki az ÁFÉSZ-nak. S ehhez párosul az a kulturális járulék, amely a film bevétel 50%-át elviszi.

Az eddigi gyakorlat a filmek 2-3 napos váltakozása volt. Márciustól kénytelenek vagyunk napi egy előadást tartani 18 órától. Megpróbáljuk továbbra is péntekre, szombatra, vasárnapra hozatni a premier, siker filmeket. Kedvezve a gyerekeknek, vasárnap plusz egy előadás is lesz.

Ma már nincs kötelezően vetítendő fil, szabad kezét kapunk. Megyei sorrend természetesen van: Békéscsaba, Gyula, Orosháza és Szarvas után Mezőberény.

- Elmondható-e, hogy csak a fiatalokat érdekli a mozi?
- Korosztályt tekintve 14-20 éves korig intenzívebb a látogatottság, ritkább 20-40 éveseknél és a nyugdíjasoknál.
- Mi számít ma nálunk siker filmnek?

- Rétege válogatja. Volt horror és karate, de szex hullám is. Azonban egyre inkább visszatér a közönség a gondtalan kikapcsolódási formához, a könnyed vígjátékokhoz.

Gyermekek körében még mindig sikerre számíthat egy-egy Walt Disney film. Csodálatos rajzaikkal meghódították a gyerekeket.

Tudjuk mi is, a mozi sikere szoros összefügg a világhírű filmek vetítésével. A videók világában csak ezek gyors beszerzésével lehet boldogulni.

Az életszínvonal, a gazdasági visszaesés, a pénztelenség, a mindennapi élet gondja valószínűleg nagy mértékben csökkenteni fogja ez évben a mozi látogatottságát is. Nem a kultúra iránti igénytelenség okozza mindezt, hanem a családokra ránehezedő anyagi teher.

Talán érdemes megjegyezni, hogy 1990-ben 45197 ember szórakozását jelentette a Király mozi. -ja-

a GIMI ma ?

A közel három évtizede működő Petőfi Sándor Gimnáziumban dolgozó pedagógusok átéltek már jónéhány központi tanügyi reformot. Végzett diákjaik ha egymás között mesélik eseményeiket szó esik az "5+1"-ről, a szabás-varrásról, a gépírásról, a tagozatról stb.

Vannak jó és rossz tapasztalataink. Érdekes ezeket átgondolni a diák és a tanár fejével egyaránt.

Gimnáziumunk oktatási mechanizmusára mindig jellemző volt az újszerűség, a tartalmasságra törekvés. Köztudott, hogy ennek az iskolának többször is meg kellett a léteért küzdeni. A megyében az összes, hatvanas években alapított több mint tíz kis gimnázium megszűnt, csak a nagyműtű "mamut" iskolák maradtak talpon. Nagyon nehéz volt tiszta profilú gimnáziumként működni.

A lehetőségek közül az iskola mindenkori vezetése, tantestülete azt próbálta kiválasztani, ami az adott időszakban legjobban segítette tanulóink pályaválasztását, a tantestület szakmai fejlődését.

A hatvanas évek elején jó lehetőségnek tűnt az elméleti tantárgyak oktatása mellett a gyakorlati oktatás 5+1 napos munkarenddel történő megvalósítása. Egy nap gyakorlati oktatás volt részben a gimnázium tanműhelyében (fa, fémmegmunkálás, szabás-varrás) részben a mezőgazdaságban, a Patexban. Hamar beigazolódott, hogy ez az egy nap nagyon kevés volt bármiféle gyakorlati érzék vagy szakma-szeretet kialakításához. Később ez a gyakorlat két órára korlátozódott, csak iskolai keretek között folyt. Valamennyit a gépírás és a könyvkötészet élte túl.

Egyre inkább úgy látszott, hogy a szaktárgyi vonalat kell erősítenünk. 1968-ban Butsi Róbert, aki már kezdetben is a megyében elismert szaktanár volt, elkészítette a nyelvi szaktantermet és beindult az orosz tagozat. 1974-ben magas matematika és fizika órásszámmal a fizika tagozat. Így évek hosszú során az egyik osztályunk mindig tagozatos volt. Szaktanári pályámnak Éber Mihály kollégámmal együtt ez volt a legeredményesebb szakasza. Úgy érzem, ekkor sikerült visszavarázsolni azt a régi reál-humán gimnáziumi múltat, ahogy

én is tanultam a Rózsa Ferenc Gimnáziumban. Óriási előnyt jelentett tanárnak, diáknak egyaránt, hogy első osztálytól az adott szaktárgyak iránt érdeklődő, jó képességű, pályorientált gyerekekkel lehetett dolgozni. Sajnos központi rendelkezésre ez megszűnt.

A hetvenes évek végén kísérleti jelleggel beindult a fakultáció. Időközben célja módosult. Kezdetben a tanulói érdeklődéshez kapcsolódó tananyagrészek elmélyítését jelentette. Később a felvételi vizsgákra való előkészítés kapott fő hangsúlyt. A mai napig ebben a rendszerben dolgozunk mind a kéttannyelvű, mind az alaptantervű osztályokban.

Ennek lényege: a tanuló harmadik osztályban pályaválasztásának, érdeklődésének függvényében orientálódhat. Elképzelése I-II. osztályban szakkörökön, sáv órákon formálódhat.

A fakultáció nem kötelező, kis csoportos foglalkozás. Egy tanuló maximum 3 tárgyak, - ez lehet gyakorlati jellegű is pl. gépírás, neveléismeret, könyvtárkezelési ismeretek - választhat heti 6 órában, ami még továbbra is kiegészülhet délutáni sáv, szakköri foglalkozással.

1983-ban elkezdődött a kéttannyelvű oktatás előkészítése. 1987/88-as tanévben beindult az első két párhuzamos osztály, ami minden évben párosul egy alaptantervűvel. Az iskola modernizálásával jobb feltételeket tudunk biztosítani az alaptantervű osztályok számára is. Az 1991/92 tanévtől az első osztály fél tanulólétszámának emelt szintű német nyelv oktatás kezdünk bevezetni.

Úgy gondoljuk, azzal, hogy Magyarország délkeleti részén megteremtünk egy korszerű nyelvtanítási bázist, kicsit hozzájárultunk az Európa-hoz való felzárkózáshoz. Hitünk szerint ez az 1962-ben alapított iskola - az oktatáspolitikai változások mellett is - jól szolgálja Mezőberényt.

Terveink a jövőre vonatkozóan is vannak, de ezekről korai lenne beszélni.

Székely Erzsébet

MEGRENDELŐ

Megrendelem a Mezőberényi Hírmondó című újságotpld.-ban, 1991. márciustól decemberig.
Az előfizetés díja 10 hónapra 145,-Ft

Kelt: M.berény, 1991.hó, ..nap

Név:

Lakcím:

.....
aláírás

Csárdaszálláson közvetlenül a 46-os főút mellett két egymás melletti bekerített fűrt kutas telek eladó. Érdeklődni: du. 13 órától: Gelsen, Petőfi 31 17 órától: Wild Gyomai 1 B/9.

MIBŐL LESZ A ZSÍROSKENYÉR

Végy egy családi házat, (lakótelepi nem jó), vegyél egy kisebb malacot s hozzá való takarmányt. Hízlald meg - közben ne feledkezz meg a törlesztőrészletről, a munkádról, a gyerekekről, az építkezés befejezéséről, a házastársi kötelezettségedről, az adóról, az SZTK-ról, a villanyszámláról, a vízdíjról, gázszámláról, TV előfizetési díjról, a gyerekeknek ruháról, tankönyvről, a régi kerékpár megjavításáról....

Ha disznód a kellő súlyt elérte, hívd meg barátaidat, rokonaidat, és az addellenőrt s vágjátok le az addig dédelgetett jószágot.

A szalonnájából süsd ki a zsírt, tedd félre.

Közben vegyél, örökölj, kapj vissza némi nagyságú földet. Vess be búzával. Az aranyárgára beért kalászatokat arasd le, öröld meg, s némi adalékanyaggal vegyítve süssél belőle kenyeret.

Ha mindezzel készen vagy, s elfogyott a nyugtatód is, szelj egy karéjt a frissen sült kenyérből, fogd a bal kezedbe. Jobb kezedbe fogj egy kést, s kend meg a kenyeret a kiszült zsírral.

Azonnal fogyasztható.

Ünnepkor meg is szóhatjuk, s hintethetjük piros paprikával.

Kis anyagi ráfordítással, gyorsan készíthető étel.

-Fül-

A megrendelő lapot a következő helyen lehet leadni az előfizetési díj egyidejű befizetésével:

Városháza, M.berény, Kossuth tér 1
Városi Könyvtár, M.berény, Népköztársaság u. 4
Művelődési Központ, M.berény, Népköztársaság u. 4-6
Csávás István, M.berény, Deák F. u. 59

MEGELŐZÉS

Ismert tény, hogy Magyarországon a gyógyszer fogyasztás igen magas. Különösen bizonyos betegségecsoportok (keringési, érrendszeri, idegrendszeri, táplálkozási hibák miatt stb.) jelentkeznek halmozottan. Ezek kezelése sokszor igen nehéz, sőt nem egyszer csak lassítani lehet a folyamat romlását.

Az orvosi munkának jelentős részét képezi ezen betegségek, betegek kezelése, gyógyítása. Az utóbbi években egyre jobban felerősödik mind a lakosság, mind az egészségügyben dolgozók részéről az az igény, hogy inkább a profilaxis (megelőzés) kerüljön reflektorfénybe. Az orvos és beteg számára is "kényelmesebb" egy betegséget meg nem kapni, inkább megelőzni. Erre nagyon sok esetben - bizonyos betegségeket kivéve - van reális esély. Ehhez azonban kell: akarat és egy kis odafigyelés! Reális, jóhiszemű félelem a betegségtől és egészséges aggodás a családom és magam egészségéért. A tudatlanság nem szégyen, csak mások tudásának el nem fogadása a bűn!

Mi úgy döntöttünk - az egészségügyben dolgozók közül egy páran, hogy ismereteinket a megelőzés szolgálatába állítjuk. Életmódokról, táplálkozási formákról, egyszerűen a megelőzésről fogunk írni.

NIL NOCERE - NE ÁRTS! - INKÁBB SEGÍTS, HA TUDSZ!

Dr. Bacsó Lajos

Fül -orr -gége szakrendelés
február 11-től

Kb. 2 évvel ezeelőtt kezdődött meg Mezőberényben a fül-orr-gége szakrendelés, először heti 2x2 órában, majd heti 3x2 órában. Még az utóbbi sem bizonyult elegendőnek, így a képviselőtestület támogatása és döntése értelmében egy teljes fül-orr-gége szakorvosi státusz került Mezőberénybe.

Így Dr. Hegyi Ibolya szakrendelése a következőképp módosult 1991. február 11-től:

Hétfő, kedd, szerda, péntek 10-16^h
15-16^h
csütörtök

A szakrendelés helye: Petőfi u. 9. sz. alatti rendelő. Körzeti orvosi beutaló nem szükséges!

Gyógynövényekről

Az Isten által teremtetett környezetben az embert olyan növények veszik körül, amelyek nem csak esztétikai szépséget vagy csúnyaságot, hanem számára gyógyászati értéket jelentenek. Természetesen csak megfelelő mennyiségben és formában elkészítve hatnak. Idősebb emberek csodákat mesélnek bizonyos növények főzetéről, teájáról, borogatásáról. Szeretnénk egy kis ismereteket is nyújtani erről.

Aranyvesszőfű:

Gyűjtendő a növény szárának felső 40-50 cm része. A virágok nyílásának kezdetén kell gyűjteni. A teáját kell inni!

Ajánlott: magas vérnyomás, epe-, vese-, hólyag-, máj bántalmak valamint nehéz havivérzés esetén.

ANYAKÖNYVI HÍREK

1991. január hónapban elhalt mezőberényi lakosok

Salbot Pál	Mezőberény, Köröstarcsai u. 54	65 éves
Sík Andrásné (Sziráczi Katalin)	Kinizsi utca 45.	70 éves
Józsa Kálmánné (Dombi Mária)	Ady Endre utca 48.	92 éves
Károlyi Györgyné (Plaveczi Zsuzsanna)	Madarász utca 45.	84 éves
Kéki Katalin	Erkel F.u. 32.	4 hónapos
Berke Istvánné (Czerovszki Mária)	Jókai u. 52.	70 éves
Schupkégel Mihály	Mátyás kir. u. 17	78 éves
Benyovszki András	Rákóczi u. 1.	48 éves
Schupkégel Mihályné (Schmidt Erzsébet)	Békés	92 éves
Mészáros Mihály	Mezőberény Tanya	81 éves

1991. január hónapban házasságot kötöttek

Drubi János szegedi és Fábián Anna mezőberényi lakosok
Macczó Rudolf mezőberényi és Szemerédi Andrea mezőberényi lakosok
Mezőberény, 1991. január 30.

Halló! Európa?

Tulajdonképpen örülnöm kellene, hogy van telefonom. Hiszen az emberek legkisebb gondja sem ez. S így legalább értesülök információkról.

- Halló! a Szabó Karcsit keresem.
- Szóval "A" Szabó Karcsit. Kérem melyiket? A fiatalabbat vagy az idősebbet?
- A fiatalabbat.
- Ah! Szóval a mérnök urat!
- Mérnök! Mióta?
- Szóval nem az?
- Mondja, kivel beszélek?
- S én?

Erre dühösen lecsapják. Én nyugodtan leülnek lakásom egy kényelmes sarkában, de jön a következő hívás.

- Halló! PATEX?
- Te jó ég! Szerencsénk van. Még nem ment tönkre.
- Mi ment tönkre?
- A Központ. Csókolom.

Újabb lecsapás.
Vannak türelmesek is.

- Téglagyár?
- Nem, magánlakás.
- A túloldalon lecsapva. Bocsánat, vagy ilyesmi minék, nem ő a felelős a félrekapcsolásért.
- Téglagyár?
- Még mindig nem.
- A francba!

A szókincs bővülése figyelhető meg.

Újabb próba.

- Már megint maga az?
 - Miért, kit tetszett hívni?
- Érezhetően kezdi feladni. De tíz perc múlva újabb próbálkozás.
- Jó napot kívánok. A Téglagyárat keresem.
 - Egy pillanat. Kinézek az erkélyen, és ha még megvan, akkor visszahívom.
 - Kinézek. Szólnék vissza, de nincs kinek.
 - Ki érti ezt?
 - Talán a posta? Ők nem! Hiszen már nem hozzjuk tartozik. A Távközlési Vállalat?
 - Őket nem lehet felhívni, mert nem kapok vonalat. A megrendelő? A kivitelező?

Telefonra váró Honfitársaim!

Haladunk Európa felé. Ezt mondja most mindenki. Képzeljék, nem csak a történelem, hanem a földrajz könyveket is meghamisították. Most nem Moszkva néhány kilométerrel való áthelyezése gondolkodik, hanem arra, hogy velünk úgy tanították, hogy Európa az Uraltól az Atlanti Óceánig tart.

És én kezdek gyanakodni, hogy újabb földvándorlás következett be, s mi lecsúsztuk a Kárpát-medencéből Afrikába.

Most vagy a térképet kell átírni, vagy leülni és megbeszélni, hogy Magyarország hol is helyezkedik el földrajzilag?

És ha még mindig csak azt hangsúlyozzuk, hogy az Ázsiai sztyeppékről el sem jöttünk, azért engedjék meg, hogy én ne ezt súlykoljam a gyerekeim fejébe. Hanem a tanulást és a tenni akarást.

Lehet, hogy most sivatagi a kép, de a homokszemek szembe szórásával csak vaktságot okozunk. Talán mégis csak meg kellene nézni a térképet.

Eszmefuttatásomat most abba kell hagynom, mert újabb telefon.

- Halló! Európa?
- (Akkor most mit mondjak?)

Mezőberényiek Budapesten

Sok százra tehető azon volt mezőberényiek száma, kik messze szülővárosuktól, az ország számtalan, más-más pontján élnek. Legtöbben Budapest és Szegeden, ahol egy-egy Baráti Kör működik, szervezi az elszármazottak rendszeres összefüveteleit, kapcsolattartásukat Mezőberénnyel.

1991. január 25-én tartotta idei első összefüvetelét a Budapesti Baráti Kör, amelyen részt vett Cservárnak Pál Miklós két képviselőtársával együtt. A Budapesten élők elsősorban az itthoni történésekre, átalakulásokra voltak kíváncsiak, de sok figyelemreméltó dolog róluk is kiderült. Jónéhányan nagyon szép szakmai életpályát futottak be, és az sem mellékes, hogy mindenki a maga lehetőségei között sokat tett, vagy ma is sokat tesz Mezőberény fejlődéséért.

Az összefüvetel egyik résztvevője volt Vajda József, kinek egyik verse lapunk januári számában megjelent. Most az est élményét foglalta rímekbe, s küldte el szerkesztőségünknek.

Lapunk következő, márciusi számában Dr. Tordai Lajost, a Budafoki Élesztő és Szeszgyár igazgatóját mutatjuk be.

Mottó: Az évszakoknak a ferde tengely oka
De ezáltal növekszik a fordulatok sodra

Egy téli este

V agyunk mert születünk e földi világba
az esztendők szaladnak gyors egymásutánba
Az évszakok megosztják az egyhangúságot,
négyyszerre növelik a változatosságot.

A tavasz, a kikelet egy mámoros kábulat,
a nyár pedig a gazdag szaporulat.
Az őszi a termékenység begyűjtő szakasza,
sajnos lelombozó mégis hangulata.

R ideg és kegyetlen a télnek hírneve,
a velőig hatolhat dermesztő hidege.
A pusztai is kietlen Petőfi versében,
a természet aluszik fagyos gyűrűjében.

Á mde a farsangnak élettelt varázsa,
a vérünk buzogott Buda városába.
Mezőberény gyűjté össze gyermekeit,
hogy felszínre törjenek közös emlékeik.

Z songott a nagy terem akár egy méhkaptár,
az óra miként a perc hirtelen tovaszáll.
Nincsen annyi idő mi elegendő lenne,
hogy befejeződhetne e vidám terefe.

S ok vonzó tekintet összetartva csillan
a szeretet, érzelem lángja fel fel villan.
Örömet gerjeszt már egymásnak látványa
érthetetlen lehet ez idegen számára.

A kik intézik ezt helyben no meg otthon
valóban ők forrnak a legmagasabb fokon
Emeljük magasra e vonzalom zászlaját,
tüntessük ki ezzel mindenünk városát.

Megemlékezésül jegyzé:

Ferdő József

Bp. 1991. I. 25.

Gratulálunk, Gyula bácsi!

Békés megye levelezési sakkbajnoka: Szucharda Gyula, Mezőberény! Az egyéni levelezési verseny 1989. februárjában kezdődött, és 1990. novemberében fejeződött be. Meglepetésnek tűnő, ám mindenképpen kiérdemelt mezőberényi sikerrel. Városunk legutóbbi történetében a helyi sakkélet fő szervezője ezúttal a négyzetárcsós harcmezőn bizonyult a legjobb hadvezérnek.

Egész élete összeforr a sport szeretetével, versenyek szervezésével, az eredmények precíz dokumentálásával. Negyven éves munkaviszonnyal a háta mögött, a máig megőrzött fiatalos hévvel szervez, összefog, irányít, s közben talán nincs is olyan gyalogtúra, melyen ne venne részt személyesen is. Nevéhez fűződik a helyi természetjárás megszerettetése, útvonalak kialakítása, érdemei ott is tiszteletet vívnak ki számára. Most azonban maradjunk a sakknál.

- Gyula bácsi! Hogyan értékeli önmaga számára ezt a szép sikert?
- Tizenegy és fél ponttal lettem első, kilenc győzelem, öt döntetlen, egy vereség a mérlegem. A győzelemmel természetesen elégedett vagyok, játszámim színvonalával már kevésbé. Legnagyobb ellenfeletem, a hódmezővásárhelyiek országosan elismert versenyzőjét, Csuri Lászlót, holtver-seny után a Berger - Sonneborn számítás szerinti legkisebb különbséggel, azaz fél ponttal előztem meg. (Csuri László egyébként már több esetben is bekerült az Országos Bajnokságba, ahol a legjobb 16 versenyző szerepelhet.)

- Mi a levelezési sakk és a mindenki által ismert egymással szemben ülő sakkozás közötti különbség?

Helyi közlekedés

1990 őszétől komoly veszélybe került a helyi közlekedés. A helyijárat üzemeltetője, a Körös Volán, az év utolsó három hónapjára összesen 120 ezer Ft-ot, majd 1991 januárjától havi 60 ezer Ft-ot kért veszteségeinek kompenzálására.

A helyi közlekedés fennmaradásának érdekében az önkormányzat vállalta, ennek a követelésnek a teljesítését.

Ezt követően - január közepétől - már újabb követelésekkel állt elő. Havi 120-130 ezer Ft-ot követelt az önkormányzattól.

A képviselőtestület úgy döntött január 18-i ülésén, hogy ezeknek a zsaroló feltételeknek már nem tesz eleget. Helyi erőből, lehetőleg városi vállalkozó támogatása révén kell megoldani a kérdést.

2 hónapos átmeneti időre az Aranykalász Mg.Tsz. oldja meg saját buszával. Február 1-től továbbra is üzemel a közlekedés, változatlan menetrenddel, az eddiginél nagyobb megbízhatósággal, pontosabb menet-idővel.

Március 1-től már egy újabb menetrenddel üzemel az autóbusz, melyről az utazóközönséget időben tájékoztatjuk.

* SAKK *

- A levelezési forma kevésbé elterjedt verseny, csupán az utóbbi évtizedekben kezdik csak elfogadni. Itt a válaszlépésre három nap gondolkodási idő engedélyezett, akkor viszont postára kell adni a levelet. Sokan könnyebben tartják a levelezési formát, mert ugye a sok idő miatt rendelkezésre áll az egész sakk-irodalom, a tábla melletti sakknál viszont - ez is egy nézet -, látszólag magára van utalva a versenyző, ráadásul három percenként lépnie kell. Az igazság persze az, hogy függő állásoknál rendkívül nagy szerephez jutnak a szakdánások, akik a háttérben valóságos hadműveleti vezérkarként működnek... Verseny szempontjából mindkét formában egyforma a szembenállók esélye azaz a különbséggel, hogy levelezés közben figyelmesebben kell elemezni, mert ott a hiba elkövetése végzetesebb lehet.

- Rendkívül egyszerűnek tűnik az egész, szinte kedvet kap hozzá az ember. Mi befolyásolja még ezeken kívül a verseny végső kimenetelét?

- A mostani II. levelezési egyéni bajnokságon 23 versenyző indult, ám heten visszaléptek. Fennáll tehát a sportszerűtlenség veszélye, ugyanis, ha valaki többször veszít az "kiszáll" a küzdelemből. Ez viszont a megmaradó versenyzők szempontjából egyiknek nagy hátrányt, illetve nagy előnyt jelenthet aszerint, hogy a kilepettekkel szemben ki milyen eredményt ért el.

- Gyula bácsi nyugdíjas. A postai küldeményeknél viszont nem veszik figyelembe a megélhetési körülményeket...
- Bajnokságban 578 levelezőlapot küldtem versenyzőtársaim címére. Könnyen kiszámolható, mibe került. Nem is beszéltek a nemzetközi levelezésről, hiszen a tengeren túlra feladandó küldeményeknél kötelező a légiposta. Egy kilenc fős csoportban 300 - 350 levél árával kellene számolni, de nyugodtabb marad az ember, ha nem is számolhat.

- Milyen előzményei voltak ennek a szép állomásnak?

- 1947-ben már a csehszlovákiai Ruch újság levelezési sakkversenyén vettem részt Prostějovban. Azonban az 1948-ban bekövetkezett Magyarországra történő kitelepítés miatt a versenyt nem tudtam befejezni. Magyarországon az 1953-ban kapcsolódtam be a levelezési sakkozásba. (témaversenyek, országos bajnokság első - illetve közép-döntő) A hetvenes években több Esli (Esperanta Sak Ligo Internacia) versenyen is elindultam, kisebb-nagyobb sikerrel. Belföldi versenyeken a 80-as években kezdtem ismét szerepelni. 1986-ban megszereztem a II.

osztályú minősítést - két versenyt nyertem meg - a levelezési sakkozásban. 1989-ben egy esetben teljesítettem az I. osztályú minősítést is. 1988-ban a Békés megyei válogatott 6 fős csapatában játszottam a megyék közötti levelezési sakk-csapatversenyen. 1985-ben Békés megye I. levelezési egyéni sakkbajnokságon induló 17 résztvevő közül a mezőny első felében végeztem.

- Milyen hagyományai vannak a levelezési sakknak?

- Mezőberényben is régi hagyományai vannak. Gondoljunk csak vissza - a Magyar Sakkélet 1953/54 évi téma-szenyein szereplő - Koppány István és Kovács János (postamester) levelezői sakkozókra. Az utóbbi években megyénkben is egyre népszerűbbek a levelezési sakkversenyek.

- Reméljük, ez a szép siker további népszerűsítést jelent majd.

- A továbbiakban sajnos a nehéz anyagi helyzet miatt le kell mondani a levelezési sakkról is. Sokba kerül.

- Reménykedjünk, Gyula bácsi! További szép sikereket!

-csak-

A sakkszerzeményeknek három alapformája van: végjáték - tanulmány, matt feladvány, szabad matt feladvány. Sakkfeladvány rovatunkban csak mattfeladványokat, többnyire miniatűröket - olyan műveket, amelyek legfeljebb 7 bábót tartalmaznak - fogunk közölni. A megfejtéseket -nyílt levelezőlapon "SAKKFELADVÁNY" megjelöléssel - a lap megjelenésétől számított 20 napon belül kérjük beküldeni az alábbi címre: Mezőberényi Hírmondó szerkesztősége Mezőberény Művelődési Központ, Népköztársaság ú. 4-6, vagy Szucharda Gyula Mezőberény, Kossuth tér 13. II.8.

Elegendő, ha olvasóink csak a világos első lépését küldik be.

Sz.Gy.

Legutóbbi, januári számunkban megjelent sakkfeladványunk helyes megfejtése: 1.Vd5, fenyeget 2.Vxd2, 1. d1v, 2.Ve4 matt, 1. dxe1v, 2. Vd3 matt, 1. dxe1h, Hc1 matt. Valamennyi beérkezett megfejtés helyesnek bizonyult. Újabb feladványok:

Matt 2 lépésben

Világos: Kf7 Vb2 Bf3 Fa7 Hc3

(5)

Sötét: Kc4 Hc1 c6 (3)

Mezőberényi Hírmondó

Közeletli lap.

Szerkesztőség: Mezőberény, Népköztársaság u. 4-6.

Főszerkesztő: Fülöp Antal

Rovatvezetők: Bagi József, Bálint Anna, Mertiz Judit, Papp Zoltán, Tóth Csaba

Reprodukciós foto: Csávás István

Kiadja: Mezőberény Város Önkormányzata

Felelős kiadó: Cservenák Pál Miklós polgármester

Készült: 1000 példányban

Ügyvezető igazgató: Hornok Péter